

FINANŠU UN KAPITĀLATIRGUS APSKATS

2022. gada 3. ceturksnis

SATURS

SATURS.....	2
BANKU DARBĪBA	3
APDROŠINĀTĀJU DARBĪBA.....	9
VALSTS FONDĒTO PENSIJU SHĒMAS LĪDZEKĻU PĀRVALDĪŠANA.....	12
PRIVĀTO PENSIJU FONDU DARBĪBA.....	15
IEGULDĪJUMU FONDU DARBĪBA.....	17

BANKU DARBĪBA

Galvenie darbības rādītāji un to izmaiņas

	2021.g. 3.cet.	2022.g. 2.cet.	2022.g. 3.cet.
Tirgus dalībnieku skaits (bankas un ārvalstu banku filiāles)	13+4	12+4	11+4
Aktīvi (mljrd. eiro)	25.2	26.3	26.7
Nebanku noguldījumi (mljrd. eiro)	19.6	20.4	20.6
Nebanku bruto kredītportfelis (mljrd. eiro)	14.2	14.6	14.7
Ienākumus nenesošo kredītu (INK) īpatsvars nebanku kredītportfelī ^{1,2} , %	4.3	3.3	2.8
Virs 90 dienām kavēto kredītu īpatsvars nebanku kredītportfelī, %	1.9	1.5	1.3
Uzkrājumu attiecība pret nebanku INK ^{1,2} , %	24.5	26.0	27.0
Iekšzemes kredītportfeļa un noguldījumu attiecība (mājsaimniecības un nefinanšu uzņēmumi)	74.7	71.7	73.6
Kapitāla atdeves rādītājs ¹ , % (ROE)	10.1	8.6	9.0
Izdevumu attiecības pret ienākumiem rādītājs ¹ , % (CIR)	62.0	60.3	58.5
1. līmeņa pamata kapitāla rādītājs ¹ , % (CET1)	23.7	23.2	22.3
Kopējais kapitāla rādītājs ¹ , % (KKR)	24.7	24.3	23.4
Likviditātes seguma rādītājs ¹ , % (LSR)	332.3	320.1	276.6
Neto stabilā finansējuma rādītājs ¹ , % (NSFR)	160.8	162.5	158.4

- Mazāk nozīmīgo banku segmentā vērojama banku konsolidācija.** Pārskata ceturksnī Finanšu un kapitāla tirgus komisijas atļāva PrivatBank nodot aktīvus un saistības AS Industria Bank kā pirmo soli turpmākai reorganizācijai, kļūstot par komercsabiedrību, kuras darbība turpmāk nebūs saistīta ar kredītiestādes pakalpojumu sniegšanu. Ņemot vērā, ka gada pirmajā ceturksnī Signet Bank AS iegādājās AS Expobank, pārskata periodā tika noslēgts šo banku apvienošanas process, kura rezultātā darbību turpina apvienota banka ar Signet Bank AS nosaukumu.
- Noguldījumu ietekmē banku sektora kopējie aktīvi pārskata ceturksnī turpināja pieaugt.** 2022. gada 3. ceturksnī kopējais aktīvu apmērs turpināja augt (+362 milj. eiro jeb +1.4%), un to pamatā ietekmēja noguldījumu pieaugums par 232 milj. eiro. Banku aktīvu struktūrā salīdzinoši būtiski (par 605 milj. eiro jeb 4.1%) auguši kredīti, kā arī prasības pret centrālo banku (par 179 milj. eiro jeb 3.1%), attiecīgi samazinot prasības pret kredītiestādēm (par 379 milj. eiro jeb 39%).
- Pārskata ceturksnī nebanku noguldījumu apmērs mēreni pieauga.** Noguldījumi kopumā palielinājās par 232 milj. eiro jeb 1.1%. Iekšzemes noguldījumi pieauga par 332 milj. eiro jeb 1.9%, t.sk. mājsaimniecību - par 38 milj. eiro jeb 0.4%, savukārt nefinanšu sabiedrību noguldījumi auga straujāk - par 194 milj. eiro jeb 3.1%. Ārvalstu klientu noguldījumu apmērs pārskata ceturksnī saruka par 100 milj. eiro jeb 3.4%, ko galvenokārt noteica mājsaimniecību noguldījumu samazinājums (par 94 milj. eiro jeb 5.8%), kā arī citu finanšu sabiedrību noguldījumu samazinājums (par 36 milj. eiro jeb 7.9%). Ārvalstu klientu noguldījumu īpatsvars kopējos noguldījumos ceturkšņa laikā samazinājās, septembra beigās sasniedzot 13.8% (14.5% jūnija beigās), t.sk. ārpus ES – 5.3%.
- Banku sektora likviditātes seguma rādītājs saglabājas augstā līmenī.** Banku sektora vidējais ES harmonizētais likviditātes seguma rādītājs (LSR) pārskata ceturksnī nedaudz saruka no 320.1% līdz 276.6%, saglabājoties augstā līmenī, t.i. vairāk nekā 2x pārsniedzot minimālo prasību (kopš 2018. gada 1. janvāra LSR minimālā prasība ir noteikta 100% apmērā). Likviditātes rādītāja samazināšanos galvenokārt ietekmēja vienas bankas prasību pret radniecīgām institūcijām samazināšana, attiecīgi izvietojot atlikumus centrālajā bankā, kam saskaņā ar LSR aprēķina metodoloģiju bija negatīva ietekme uz rādītāju. Individuālām bankām rādītājs bija robežās no 120% līdz 542%.
- Arī stabilā finansējuma rādītājs ir salīdzinoši augstā līmenī.** Ceturkšņa laikā Latvijas banku sektora vidējais stabilā finansējuma rādītājs samazinājās no 162.4% līdz 158.4%. Individuālām bankām tas bija robežās no 119% līdz 256%. Lielāko daļu no nepieciešamā stabilā finansējuma apjoma nosaka banku

¹ Rādītāji aprēķināti saskaņā ar Eiropas Banku iestādes (EBI) vadlīnijām *The EBA methodological guide* (www.eba.europa.eu)

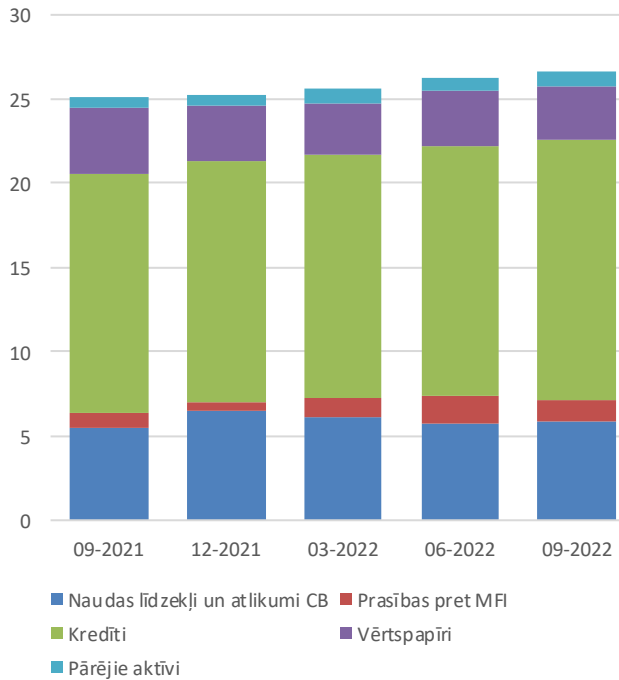
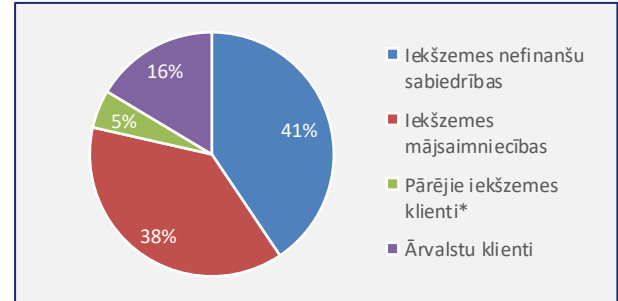
² Izslēdzot prasības pret centrālo banku un citām kredītiestādēm

izsniegtie aizdevumi, bet pieejamo stabilo finansējumu - privātpersonu vai mazo un vidējo uzņēmumu noguldījumi

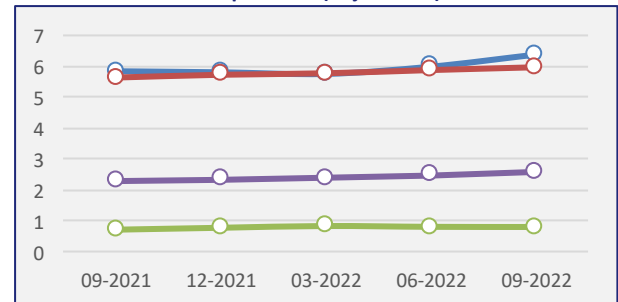
- Nebanku klientiem izsniegto kredītu apmērs pārskata ceturksnī ievērojami pieauga aktīvas iekšzemes uzņēmumu finansēšanas rezultātā.** Kopējais nebanku kredītportfeļa apjoms palielinājās par 3.9% jeb 588.1 milj. eiro, kamēr iekšzemes kredītportfelis pieauga par 3.8% jeb 476.9 milj. eiro pārskata ceturksnī. Iekšzemes kreditēšanas izaugsmi noteica gan ievērojamais izsniegto kredītu apjoma pieaugums nefinanšu sabiedrībām par 6.5% jeb 391.4 milj. eiro, gan arī mērenā mājsaimniecību kredītportfeļa izaugsme par 1.5% jeb 90.8 milj. eiro. Arī ārvalstu klientiem izsniegto kredītu apjoms turpināja pieaugt (par 4.3% jeb 102.3 milj.eiro), ko veicināja nozīmīgo kredītiestāžu un ārvalstu banku filiāļu izsniegto kredītu apmēra izaugsme Eiropas Savienības valstu rezidentiem (par 5.6% jeb 115.4 milj. eiro), kamēr pārējo valstu klientu kredīta apjoms saruka par 1%% jeb 4.2 milj. eiro.
- Aktīvu kvalitātes rādītāji turpināja uzlaboties.** Kopējais INK īpatsvars nebanku kredītportfelī saruka par 0.5 procentpunktiem un sasniedza 2.8%, tikmēr iekšzemes kredītportfelī tas samazinājās līdz 1.7%. Ienākumus nenesošo kredītu apjoms ievērojami saruka iekšzemes nefinanšu sabiedrību portfelī (par 12.6% jeb 21.4 milj. eiro), INK rādītājam sasniedzot šogad zemāko līmeni 2.3%. Tāpat INK apjoms samazinājās arī iekšzemes mājsaimniecību kredītportfelī (par 13.4% jeb 12.1 milj. eiro), šādu kredītu īpatsvaram sarūkot līdz 1.3% portfelī. Lai arī INK rādītājs ārvalstu klientu portfelī saglabājās salīdzinoši augsts, t.i. 8.4%, pozitīva lejupslidoša tendence turpinājās arī pārskata ceturksnī.
- Uzkrājumu attiecība pret INK mēreni uzlabojās,** seguma rādītājam palielinoties līdz 27% (par 1 procentpunktu). Lai gan pārskata ceturksņa laikā banku izveidoto uzkrājumu apjoms ienākumus nenesošajiem kredītiem samazinājās par 5.9% jeb 7.6 milj. eiro, ienākumus nenesošo kredītu apjoms nebanku portfelī saruka ievērojami straujāk (par 9.1% jeb 45 milj. eiro). Seguma rādītājs uzlabojies gan nefinanšu sabiedrību, gan mājsaimniecību INK portfeļos, attiecīgi sasniedzot 21.4% un 43.7%. Iekļaujot uzkrājumu pietiekamības vērtējumā arī nodrošinājuma vērtību un atsevišķu tirgus dalībnieku veiktās kapitāla korekcijas, ienākumus nenesošo kredītu apjoms ir pilnībā segts (102.4%).
- Procentu ienākumiem gandrīz pilnībā sedzot uzkrājumu izdevumu pieaugumu, banku sektora peļņspēja kopumā saglabājās laba.** 2022.gada 9 mēnešos banku sektors darbojās ar peļņu 217 milj. eiro, t.i. par 3.7 milj. eiro jeb 1.7% mazāk nekā iepriekšējā gada atbilstošajā periodā. Pozitīva ietekme uz peļņu bija pamatdarbības ienākumiem, kas kopumā auguši par 16.7 milj. eiro jeb 2.4%, un to galvenokārt noteica tīro procentu ienākumu kāpums par 27.4 milj. eiro jeb 7.9%. Procentu ienākumu pieaugumu sekmēja gan procentu likmju kāpums, gan procentu izdevumu sarukumus, samazinoties caur tiešsaistes platformām piesaistīto noguldījumu apmēram. Pozitīva ietekme uz peļņas pieaugumu bijusi arī administratīvo izmaksu samazinājumam (par 9.7 milj. eiro jeb 3.0%), ko pamatā ietekmēja noteica atsevišķas kredītiestādes. Savukārt būtiskākā negatīvā ietekme uz peļņas izmaiņām gada 9 mēnešos saglabājās izdevumiem uzkrājumiem, kas kopumā sasniedza 27.0 milj. eiro, t.i. par 29.5 milj. eiro vairāk nekā 2021.gada atbilstošajā periodā, kad bankas guva 2.5 milj. eiro ienākumus no uzkrājumu mazināšanas. Pieaugot kopējai banku sektora peļņai, pārskata ceturksnī uzlabojās gan kapitāla atdeves rādītājs (ROE) no 8.6% līdz 9.0%, gan izdevumu attiecība pret ienākumiem – 60.3% no līdz 58.5%.
- Lai arī līdz ar aktīvāku kreditēšanu pieauga riska svērtie aktīvi, negatīvi ietekmējot kapitālā rādītājus, tie joprojām saglabājās augstā līmenī.** Ceturksņa laikā riska darījumu vērtība auga par 247 milj. eiro jeb 3.0%, un to pilnībā noteica kredītportfeļa un attiecīgi kredītriska svērto aktīvu pieaugums par 229 milj. eiro jeb 2.7%. Savukārt pašu kapitāls samazinājās par 27.2 milj. eiro jeb 1.2%, t.sk. pirmā līmeņa kapitāls par 28.8 milj. eiro jeb 1.3%. To noteica tādi faktori kā banku apvienošanās ietekme, dividendu izmaksa, atsevišķu banku zaudējumi, kā arī vērtspapīru pārvērtēšana. Attiecīgi ceturksņa laikā banku sektora kopējais kapitāla rādītājs pasliktinājās no 24.3% līdz 23.4%, pirmā līmeņa pamata kapitāla rādītājs - no 23.2% līdz 22.3%.

Balances struktūra un izmaiņas

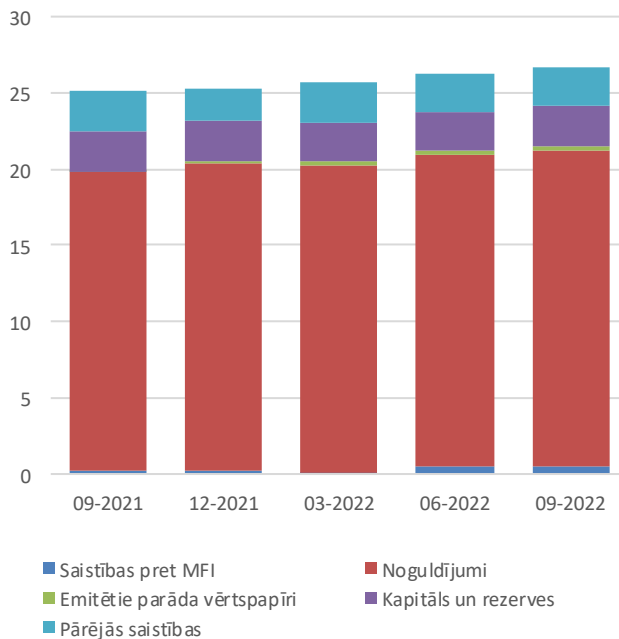
Aktīvu struktūra, mljrd. eiro

 Nebanku bruto kredītportfeļa struktūra
 pārskata perioda beigās (%)

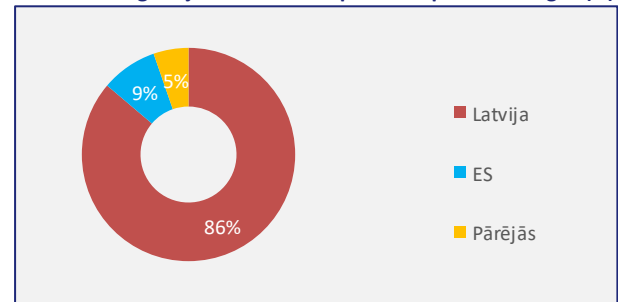
Nebanku bruto kredītportfelis (mljrd. eiro)

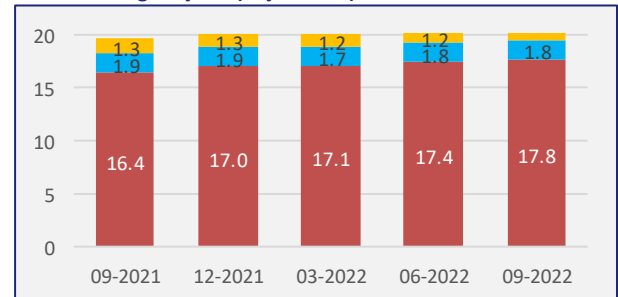
Pasīvu struktūra, mljrd. eiro

Nebanku noguldījumu struktūra pārskata perioda beigās (%)

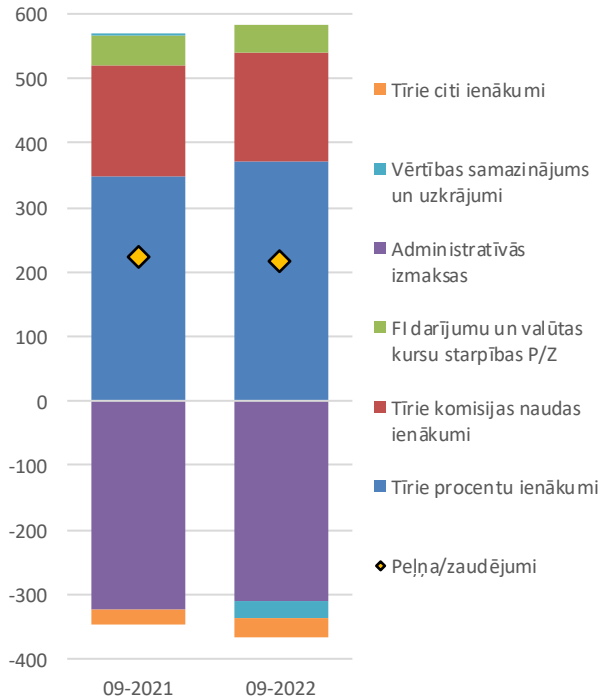
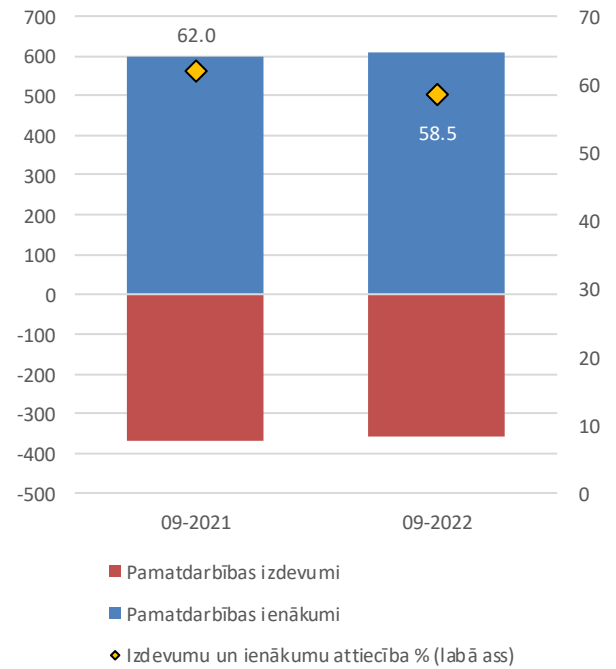
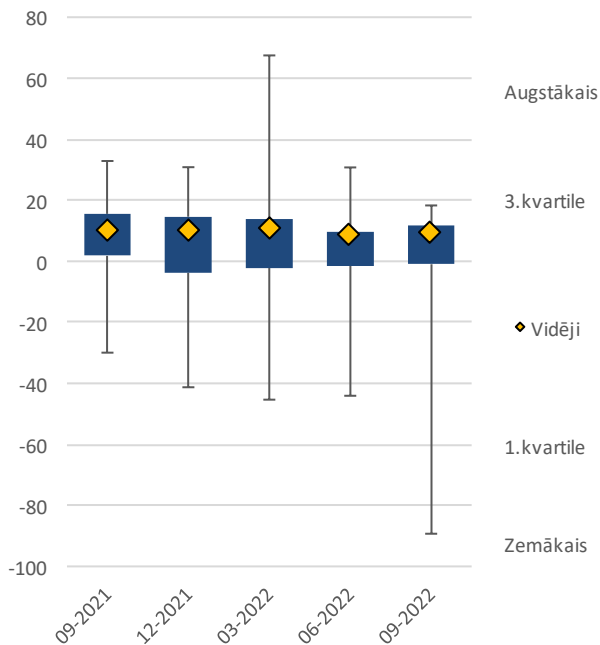

Nebanku noguldījumi (mljrd. eiro)

*Centrālā valdība un finanšu sabiedrības

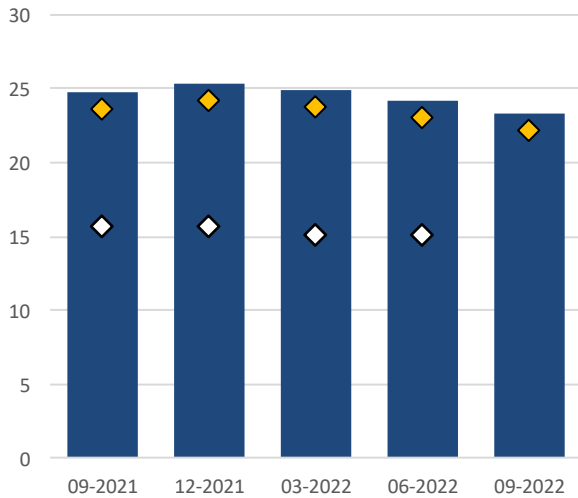
Pelnītspēja

Peļņas struktūra, milj. eiro

Izdevumu un ienākumu attiecības rādītājs (CIR), %

ROE rādītāja izklide, %

Kapitāla atdeves rādītājs (ROE*), %

*Šeit un turpmāk avots ES vidējiem rādītājiem: EBA Risk Dashboard

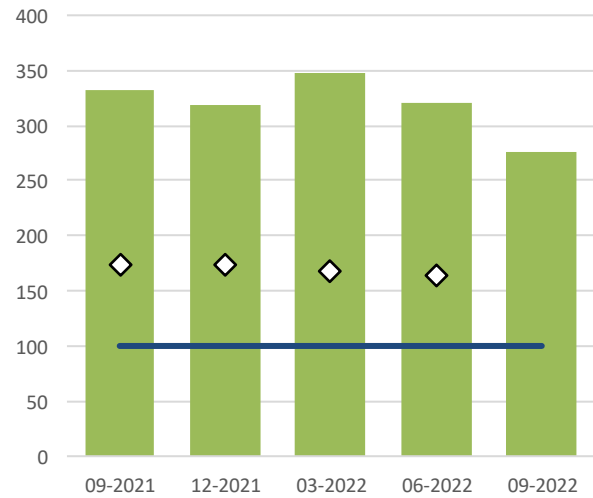
Kapitāla pietiekamība un likviditāte

Kapitāla rādītāji, %

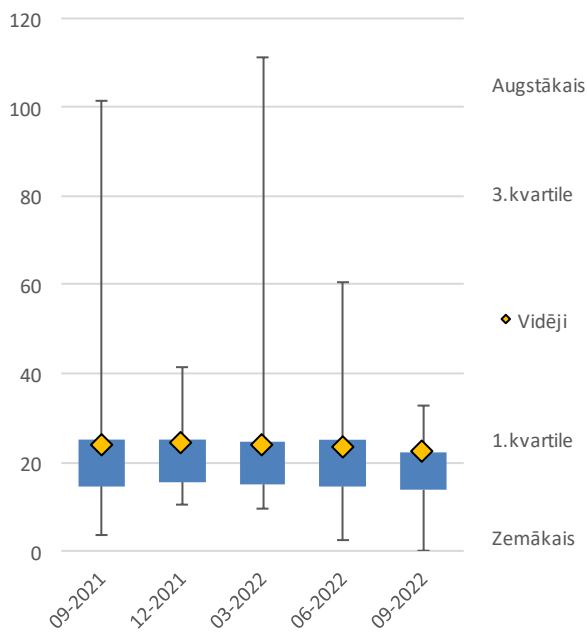
- Kopējais kapitāla rādītājs
- ◆ Pirmā līmeņa pamata kapitāla rādītājs
- ◆ Pirmā līmeņa pamata kapitāla rādītājs vidēji ES

Likviditātes seguma rādītājs (LSR), %

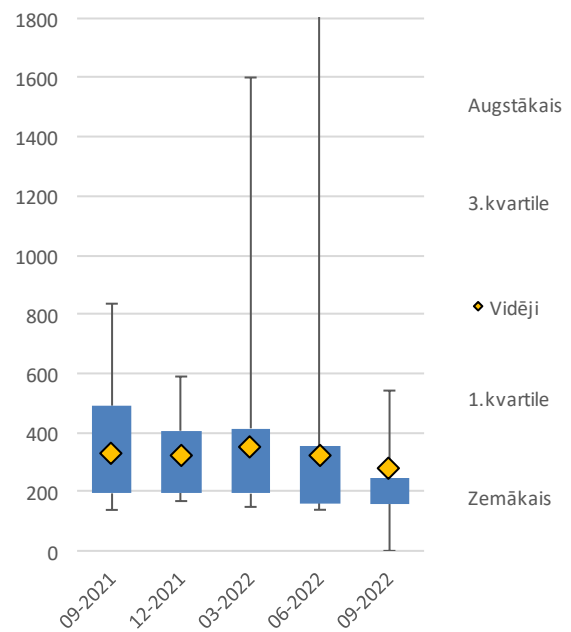

- Likviditātes seguma rādītājs
- ◆ ES vidēji
- Minimālā prasība

CET1 rādītāja izkliede, %

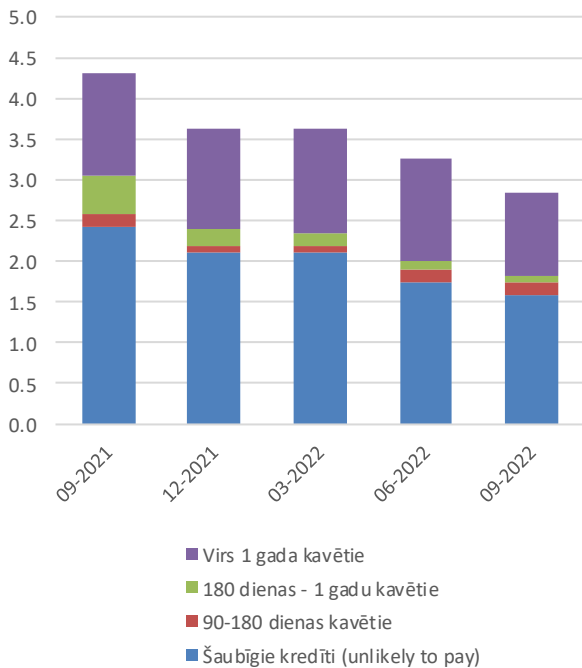

LSR rādītāja izkliede, %

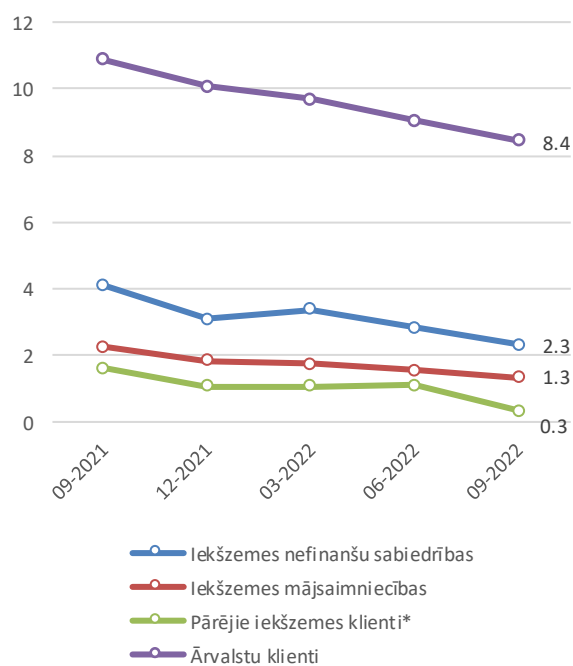

Nebanku kredītportfeļa kvalitāte

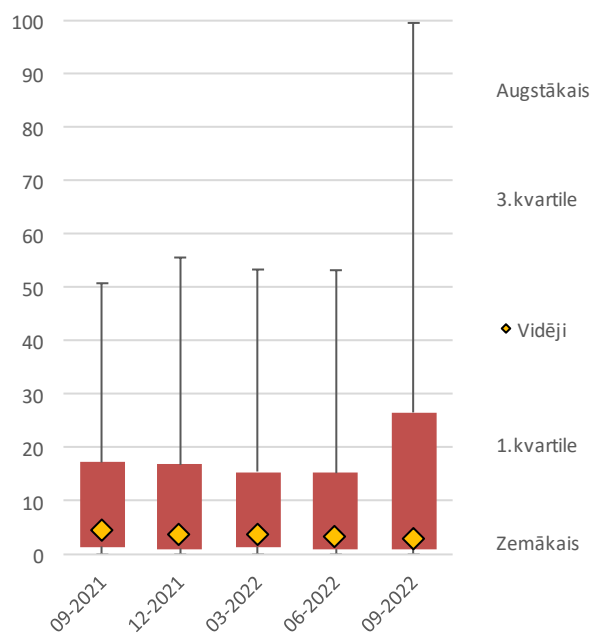
INK struktūra, %

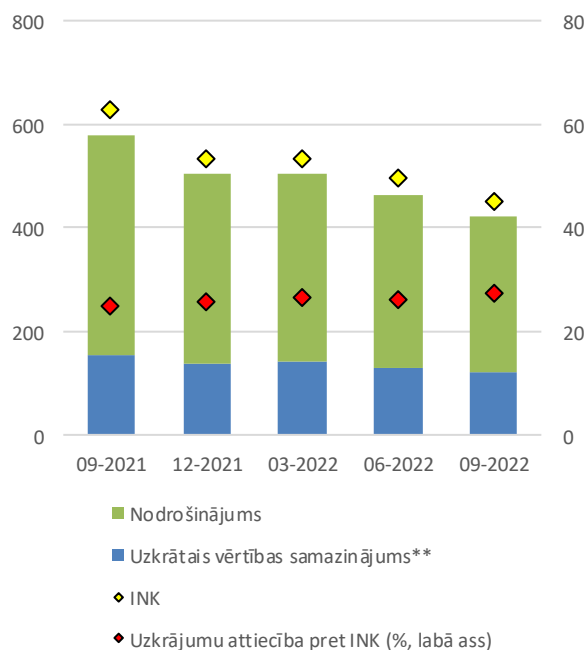
INK (attiecīgajā segmentā, %)

INK īpatsvara izkliede, %

INK, nodrošinājums un uzkrājumi INK, milj. eiro

* Centrālā valdība un finanšu sabiedrības **Uzkrājumi ienākumus nenesošajiem kredītiem

APDROŠINĀTĀJU DARBĪBA

Galvenie darbības rādītāji

	2021.g. 3.cet.	2022.g. 2.cet.	2022. g. 3.cet.
Tirgus dalībnieku skaits (sabiedrības un filiāles)	6+11	6+11	6+11
Bruto parakstītās prēmijas kopš gada sākuma (milj. eiro)	618.8	489.6	734.8
Izmaksātās bruto atlīdzības kopš gada sākuma (milj. eiro)	396.1	321.5	467.3
Pārskata perioda peļņa/zaudējumi (milj. eiro)	24.9	8.2	17.9
Zaudējumu rādītājs, % ³	66.9	65.4	65.4
Izdevumu rādītājs, % ³	28.7	31.2	30.8
Kombinētais rādītājs, % ³	95.6	96.6	96.2
Maksātspējas kapitāla prasības izpildes rādītājs, %	184	162	162

- Kaut arī dalībvalstu apdrošinātāju filiāļu skaits palika nemainīgs**, bija vērojamas strukturālās izmaiņas: Somijas dzīvības apdrošinātājs “Mandatum Life Insurance Company Limited” Baltijas valstīs noslēgtos apdrošināšanas līgumus ir nodevis Lietuvas apdrošināšanas akciju sabiedrībai “INVL Life”, kas ietilpst investīciju pārvaldes grupā Invalda INVL.
- Augstais inflācijas līmenis būtiski ietekmēja nedzīvības apdrošināšanas cenas**, konsekventi pieaugot parakstīto prēmiju apjomam. Salīdzinot ar iepriekšēja gada attiecīgo periodu, bruto parakstītās prēmijas pieauga par 18.7% līdz 734.8 milj. eiro lielākajā daļā apdrošināšanas veidu (81.8%). Visbūtiskākais pieaugums bija transporta (+28.5% jeb 66.1 milj. eiro) un veselības apdrošināšanā (+24.2% jeb 23.3 milj. eiro). Kopējā parakstīto prēmiju portfeli lielāko daļu veidoja prēmijas par transporta (40.6%), dzīvības (19.9%), veselības (16.3%) un īpašuma apdrošināšanu (12.1%). Tādas pašas tendences ir novērojamas arī Latvijā parakstītajām prēmijām, kas veido 67.2% no kopējā bruto parakstīto prēmiju apjoma.
- Nedzīvības apdrošinātāju parakstīto prēmiju apjoma pieaugumu galvenokārt ietekmēja transporta apdrošināšana.** Salīdzinot ar iepriekšējā gada attiecīgo periodu, kopējais parakstīto prēmiju apjoms pieauga par 24.8% jeb 110.1 milj. eiro, sasniedzot 553.6 milj. eiro, taču noslēgto līgumu skaita pieaugums bija mērenāks, vien 17.1%. Savukārt, samazinājums skāra tikai gaisakuģu un gaisakuģu īpašnieku civiltiesiskās atbildības apdrošināšanu, parakstīto prēmiju apjomam sarūkot par 15.6% jeb 69.7 tūkst. eiro.
- Dzīvības apdrošinātāju parakstīto prēmiju apjoma pieaugumu galvenokārt nodrošināja mūža pensijas apdrošināšana.** Kopā parakstīto dzīvības apdrošināšanas prēmiju apjoms pieauga par 3.4% jeb 5.9 milj. eiro, salīdzinot ar 2021. gada attiecīgo periodu, tam sasniedzot 181.2 milj. eiro. Tikmēr mūža pensijas apdrošināšanas prēmijas pieauga straujāk - par 24.3% jeb 8.6 milj. eiro, līdz 43.8 milj. eiro, kas veido 24.2% no visām dzīvības apdrošinātāju parakstītajām prēmijām. Finanšu tirgus svārstīguma dēļ apdrošinātāji turpina atteikties no ieguldījumu produktiem ar garantētajiem ienesīguma procentiem, tādā veidā samazinot ieguldījumu risku. Šo produktu bruto parakstīto prēmiju apmērs saruka par 3.7 milj. eiro jeb 23.9%, kas pārskata periodā kļuva par būtiskāko samazinājumu dzīvības segmentā, tomēr jāatzīmē, ka dzīvības apdrošinātāju bruto parakstīto prēmiju apjomā to īpatsvars ir tikai 6.4%, bet kopējā prēmiju apjomā vien 1.6%.
- Straujākais pieaugums izmaksāto atlīdzību apjomā bija vērojams transporta, dzīvības un veselības apdrošināšanā.** Salīdzinot ar iepriekšēja gada attiecīgo periodu, kopā izmaksāto atlīdzību apjoms pieauga par 18.0% jeb 71.2 milj. eiro, sasniedzot 467.2 milj. eiro. Dzīvības apdrošinātāju izmaksāto atlīdzību apjoms pieauga par 19.3% jeb 23.4 milj. eiro, līdz 144.9 milj. eiro. Starp visiem dzīvības apdrošināšanas veidiem visbūtiskāk atlīdzības pieauga tirgum piesaistītajā dzīvības apdrošināšanā (+37.2% jeb 18.3 milj. eiro). Savukārt nedzīvības apdrošināšanā izmaksāto atlīdzību apjoms pieauga par 17.4% jeb 47.8 milj. eiro, ko galvenokārt ietekmēja transporta (+16.7% jeb 26.4 milj. eiro) un veselības apdrošināšana (+31.1% jeb 19.2 milj. eiro).
- Apdrošināšanas sabiedrību peļņu galvenokārt negatīvi ietekmēja tehnisko rezervju pieaugums, kā arī būtiski zemāki ieguldījumu rezultāti.** 2022. gada trīs ceturkšņos apdrošināšanas sabiedrības kopumā

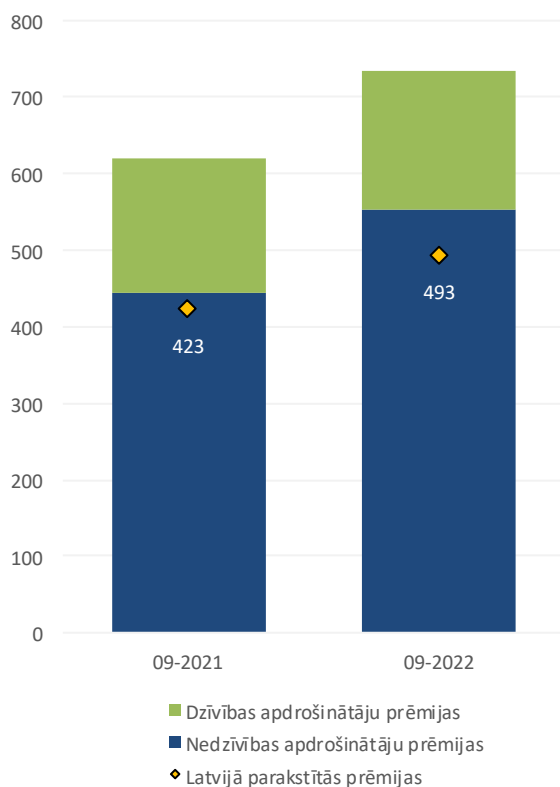
³ Nedzīvības sabiedrībām aprēķināti zaudējumu, izdevumu un kombinētais rādītāji

nopelnīja 17.9 milj. eiro, kas ir par 28.2% jeb 7.0 milj. eiro mazāk nekā iepriekšējā gada attiecīgajā periodā. Gan aktīvu atdeves rādītājs (ROA), gan kapitāla atdeves rādītājs (ROE) apdrošināšanas sabiedrībām pārskata ceturksnī bija pozitīvs - attiecīgi 4.6% un 0.9%.

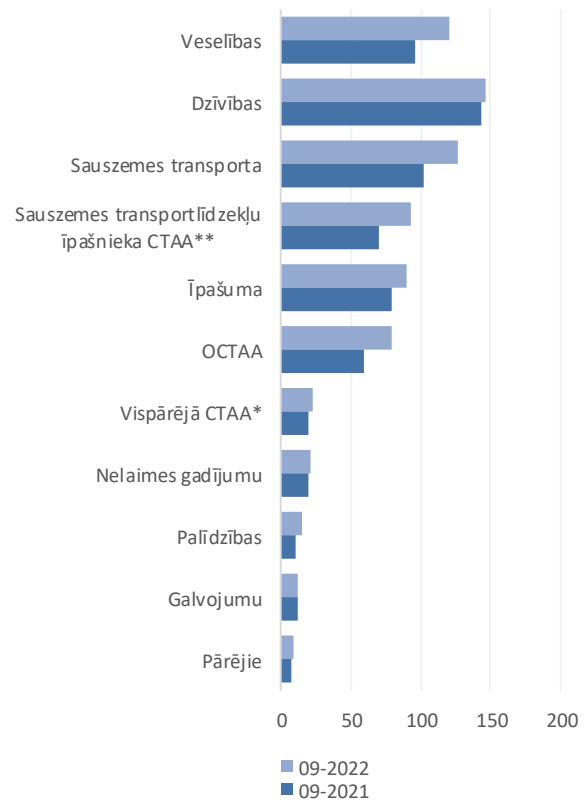
- **Kombinētais rādītājs nedaudz zemāks nekā iepriekšējā ceturksnī.** Prēmiju apjomam pieaugot straujāk par neto darbības un citiem tehniskiem izdevumiem, uzlabojās izdevumu rādītājs, tam sasniedzot 30.8%, savukārt zaudējumu rādītājs palika bez izmaiņām 65.4% līmenī. Attiecīgi septembra beigās kombinētais rādītājs sasniedza 96.2%.
- **Neskatoties uz būtisku vērtības samazinājumu ieguldījumiem fondos, tiem joprojām ir lielākais īpatsvars kopējā ieguldījumu portfeli (41.8%).** Salīdzinot ar iepriekšēja gada attiecīgo periodu, ieguldījumu portfeļa apjoms saruka par 8.2% jeb 115.8 milj. eiro, sasniedzot 1.3 mljrd. eiro, ko ietekmēja ieguldījumu vērtības samazinājums visos instrumentos, izņemot akcijas (+52.0 milj. eiro, jeb piecas reizes) un korporatīvajās obligācijas (+5.2 milj. eiro jeb 4.9%). Būtiskākais samazinājums bija ieguldījumiem Luksemburgas ieguldījumu fondos (-40.4% jeb 187.5 milj. eiro), savukārt lielākais pieaugums – Zviedrijā emitētajos vērtspapīros (66 reizēs jeb +129.1 milj. eiro).
- **Apdrošināšanas sabiedrību maksāspējas rādītājs nedaudz uzlabojās,** septembra beigās sasniedzot 162.1%, tam joprojām stabili pārsniedzot minimālās prasības (zemākā pieļaujamā rādītāja robeža ir 100%), t.sk. dzīvības apdrošināšanas sabiedrībām bija 219.0% un nedzīvības apdrošināšanas sabiedrībām – 140.0%.

Parakstītās prēmijas

Apdrošinātāju bruto parakstītās prēmijas, milj. eiro

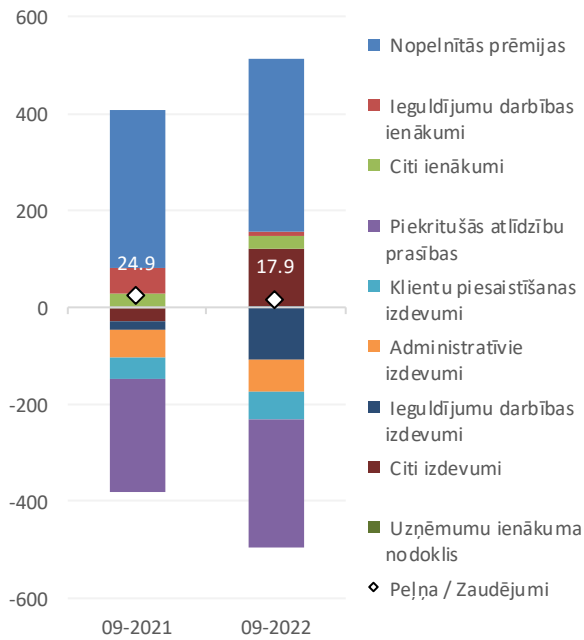
Apdrošinātāju bruto parakstītās prēmijas apdrošināšanas veidu dalījumā, milj. eiro

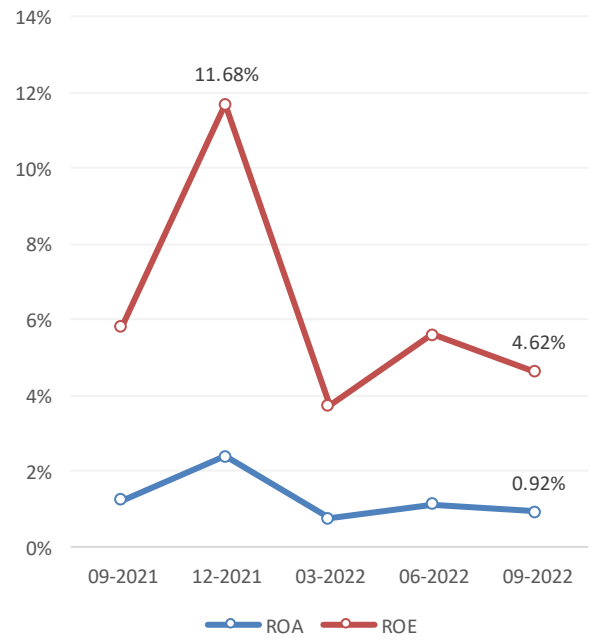
* Civiltiesiskās atbildības apdrošināšana **Sauszemes transporta līdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības apdrošināšana

Pelnītspēja un maksātspēja

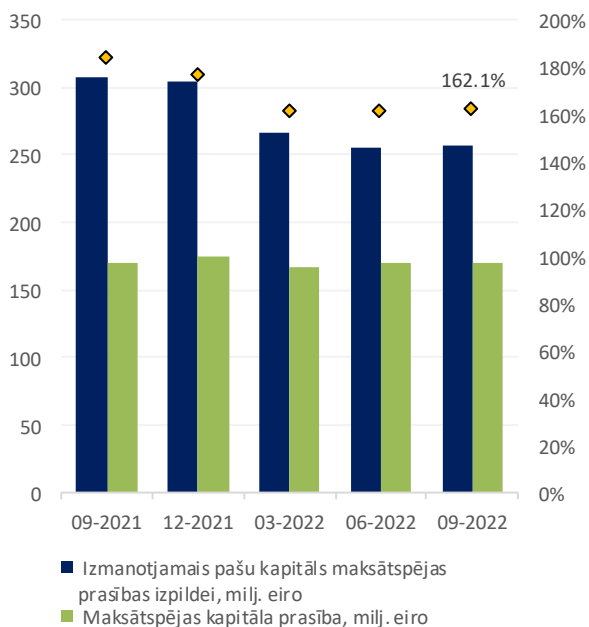
Apdrošināšanas sabiedrību peļņas struktūra, milj. eiro

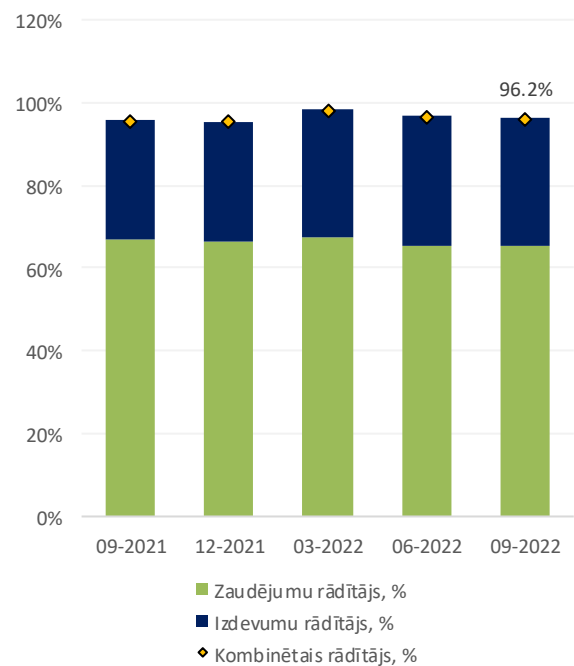
Apdrošināšanas sabiedrību atdeves rādītāji (ROA, ROE), %

Apdrošināšanas sabiedrību maksātspējas rādītājs, %

Nedzīvības apdrošināšanas sabiedrību kombinētais rādītājs, %

VALSTS FONDĒTO PENSIJU SHĒMAS LĪDZEKĻU PĀRVALDĪŠANA

Galvenie darbības rādītāji

	2021.g.3.cet.	2022.g. 2.cet.	2022. g. 3.cet.
Līdzekļu pārvaldītāju skaits	7	7	7
Ieguldījumu plānu skaits	32	29	29
Dalībnieku skaits	1,287,999	1,280,362	1,280,846
Neto aktīvi (mljrd. eiro)	5.71	5.41	5.46
No VSAA saņemtās naudas summas (milj. eiro)	843.0	600.3	908.2
Konservatīvie ieguldījumu plāni	137.5	80.1	119.3
Sabalansētie ieguldījumu plāni	66.6	38.8	55.6
Aktīvie ieguldījumu plāni	639.0	481.5	733.4
Ienesīgums kopš gada sākuma, %	5.6%	-13.6%	-15.0%
Pārvaldīšanas izdevumi, %	0.54%	0.48%	0.52%

- Būtisku dalībnieku skaita izmaiņu nebija.** Obligāto dalībnieku skaits, kas veido lielāku daļu no kopējiem dalībniekiem (73.3%) pieauga par 0.9%, savukārt brīvprātīgo dalībnieku skaits (26.7%) – otrādi, saruka par 2.2%. Kopējais valsts fondēto pensiju shēmas dalībnieku skaits kopš iepriekšējā gada trešā ceturkšņa samazinājās par 7.2 tūkst. dalībniekiem jeb vien 0.6%. Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, tika novērota dalībnieku kustība⁴ no konservatīviem obligāciju uz riskantākiem akciju plāniem, kā arī plāniem, kas paredz ieguldījumu portfeļa struktūras izmaiņas atkarībā no dalībnieka vecuma (dzīves cikla plāni).
- Neto aktīvu samazinājumu gada laikā galvenokārt ietekmēja finanšu ieguldījumu vērtības sarukums.** Salīdzinot ar iepriekšēja gada attiecīgo periodu, neto aktīvi samazinājās par 4.4% jeb 251.7 milj. eiro, sasniedzot 5.5 mljrd. eiro. No kopējā uzkrātā kapitāla 74.9% bija ieguldīti aktīvajos plānos, 8.3% – sabalansētajos plānos un 16.8% – konservatīvajos plānos.
- Dalībnieku vidējais iemaksu apjoms pieauga,** it īpaši dalībniekiem vecumā no 35 līdz 45 gadiem, salīdzinot ar iepriekšēja gada attiecīgo periodu. Lielākais īpatsvars joprojām ir iemaksām aktīvajos plānos (80.7%), kas gada laikā pieauga par 14.8% jeb 94.4 milj. eiro, savukārt iemaksas sabalansētajos (6.1%) un konservatīvajos plānos (13.1) saruka par 14.3% jeb 29.1 milj. eiro.
- Turpinoties svārstībām finanšu tirgos, 2022. gada trešajā ceturksnī ienesīguma rādītājs visiem ieguldījumu plāniem bija negatīvs.** Aktīvu plānu vidējais ienesīgums bija -15.0% (individuāli robežās no -23.1% līdz -11.2%), sabalansēto plānu vidējais ienesīgums bija -14.1% (individuāli robežās no -15.5% līdz -12.6%), savukārt konservatīvo plānu vidējais ienesīgums bija -15.7% (ar vismazāko izkliedi - individuāli robežās no -16.9% līdz -12.3%).
- 93% no visiem ieguldījumu plāniem, pārvaldīšanas izdevumi samazinājās,** salīdzinājumā ar iepriekšēja gada attiecīgo periodu. Nevienam no ieguldījumu plāniem nepārsniedz likumā noteiktos ierobežojumus⁵. Plāniem ar aktīvu ieguldījumu stratēģiju pārvaldīšanas izdevumi bija 0.53%, plāniem ar sabalansētu stratēģiju – 0.54% un plāniem ar konservatīvu stratēģiju – 0.46%.
- Gada laikā plānu ieguldījumu apjoms samazinājās,** galvenokārt uz Francijas un Spānijas valsts obligāciju rēķina. Plānu ieguldījumi konservatīvajos un sabalansētajos plānos samazinājās par attiecīgi 15.9% jeb 174.2 milj. eiro un 15.9% jeb 85.7 milj. eiro, savukārt plānu ieguldījumi aktīvajos plānos gandrīz nemainījās, tam samazinoties vien par 0.1% jeb 2 milj. eiro, to īpatsvaram kopējā ieguldījumu apmērā paliekot visaugstākajām un sasniedzot 73.8%. Kopā ieguldījumu apjoms sasniedza 5.47 mljrd. eiro, kas ir par 4.6% jeb 261.9 milj. eiro mazāk nekā iepriekšējā gada attiecīgajā periodā. Ieguldījumu instrumentu veidu dalījumā būtiskākais pieaugums bija riska kapitālam (+27.9% jeb 14.1 milj. eiro), savukārt lielākais samazinājums bija ieguldījumiem parāda vērtspapīros (-12.9% jeb -177.0 milj. eiro). Salīdzinājumā ar iepriekšēja gada attiecīga perioda datiem, Latvijā veikto ieguldījumu apmērs saruka par 8.4%, septembra

⁴ VSAA dati

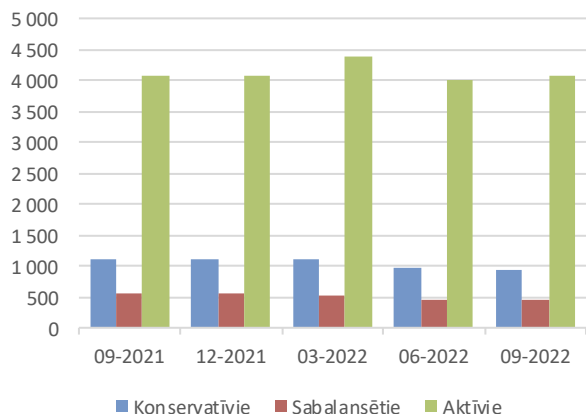
⁵ Valsts fondēto pensiju likumā ir noteikts, ka fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītājam jānodrošina, lai maksimālais apmērs maksājumiem par ieguldījumu plāna pārvaldi, ietverot maksājuma pastāvīgo un mainīgo daļu, rēķinot par pēdējo 12 mēnešu periodu, nepārsniedz: 1) 0.85 procentus no ieguldījumu plāna aktīvu vidējās vērtības ieguldījumu plāniem, kuru ieguldījumu plānu prospektos nav paredzēti ieguldījumi komercsabiedrību akcijās, citos kapitāla vērtspapīros un tiem pielīdzināmos vērtspapīros; 2) 1.1 procentu no ieguldījumu plāna aktīvu vidējās vērtības ieguldījumu plāniem, kuru ieguldījumu plānu prospektos ir paredzēti ieguldījumi komercsabiedrību akcijās, citos kapitāla vērtspapīros un tiem pielīdzināmos vērtspapīros.

beigās sasniedzot 545.5 milj. eiro jeb 10.9% no kopējiem ieguldījumiem. Ieguldījumi pārējās Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ) valstīs⁶ samazinājās par 4.9% jeb 206.5 milj. eiro. Šajā valstu grupā lielāko daļu ieguldījumu veidoja Īrijas emitētie vērtspapīri (40.3% jeb 2.1 mljrd. eiro), kuriem bija vērojams arī būtiskākais ieguldījumu pieaugums (+2.3% jeb 47.6 milj. eiro). Savukārt lielākais samazinājums bija Francijas (-58.7% jeb 70.2 milj. eiro) un Spānijas (-38.6% jeb 59.1 milj. eiro) emitētajiem vērtspapīriem, ko Franču vērtspapīru gadījumā ietekmēja ieguldījumi valsts obligācijās (-78% jeb 40.2 milj. eiro) un ieguldījumu fondos (-47.8% jeb 28.3 milj. eiro), Spāņu vērtspapīru gadījumā, samazinājumu ietekmēja tikai ieguldījumi valsts obligācijās, kas veido 99.9% no ieguldījumu portfeļa.

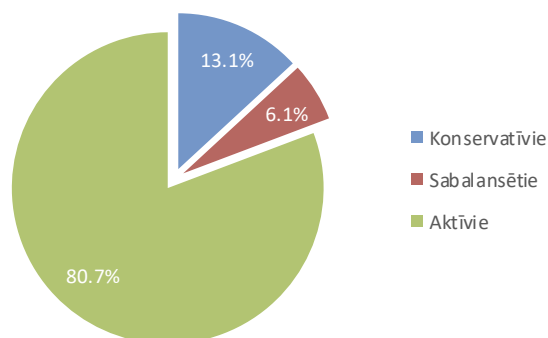
⁶Apskatā ir izmantota šāda ieguldījumu portfeli iekļauto instrumentu klasifikācija valstu grupu dalījumā: Latvija, pārējās Baltijas valstis (Lietuva un Igaunija), pārējās EEZ valstis (izņemot Latviju, Lietuvu un Igauniju) un pārējās valstis.

Valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldīšana

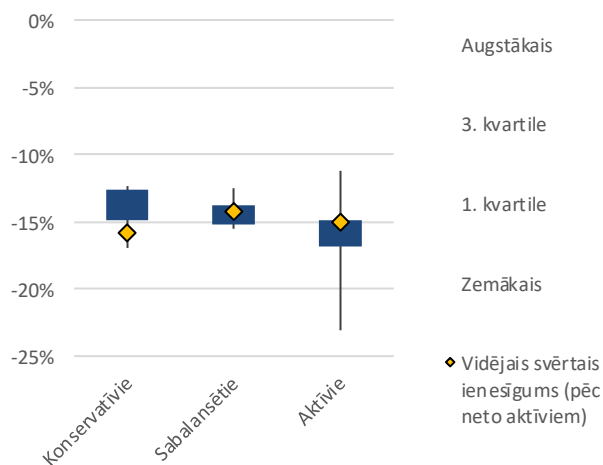
Neto aktīvi, milj. eiro

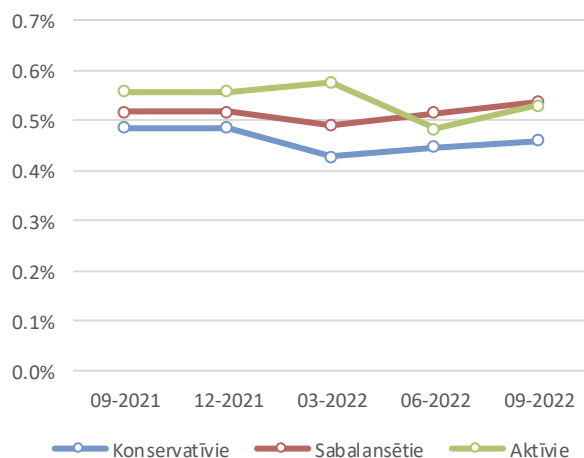
Iemaksas ieguldījumu plānos kopš gada sākuma (%)

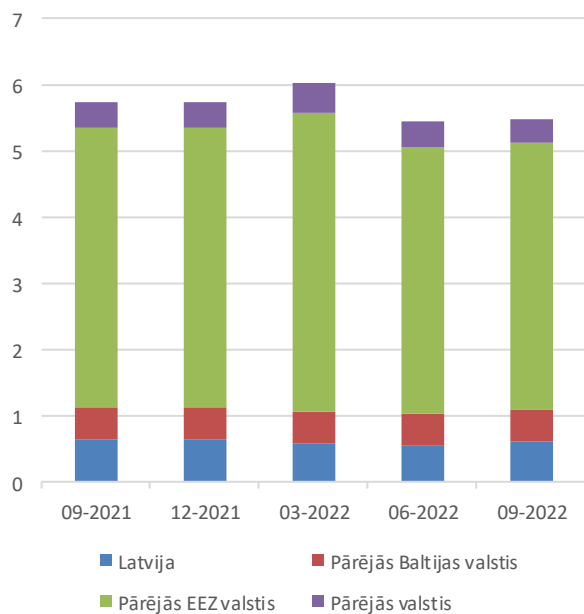
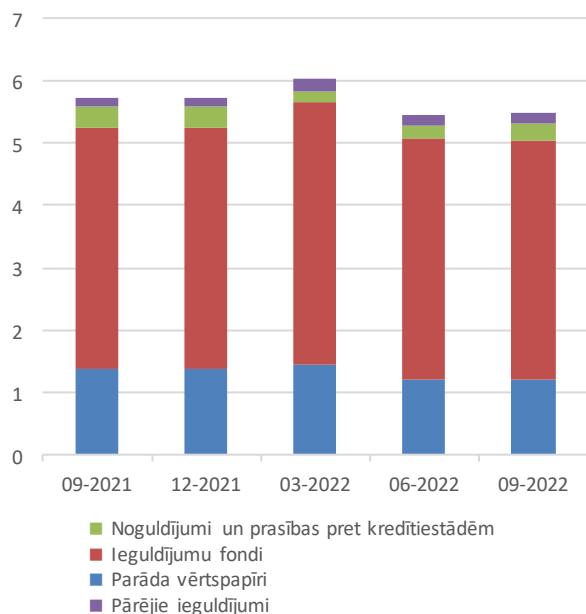
Ieguldījumu plānu ienesīgums kopš gada sākuma (%)

Pārvaldīšanas izdevumi (anualizēti, % no neto aktīviem)

Ieguldījumu portfeļa struktūra finanšu instrumentu un valstu grupu dalījumā (mljrd. eiro)

PRIVĀTO PENSIJU FONDU DARBĪBA

Galvenie darbības rādītāji

	2021. g. 3. cet.	2022. g. 2. cet.	2022. g. 3. cet.
Pensiju fondu skaits	7	7	7
Pensiju plānu skaits	20	21	21
Dalībnieku skaits pensiju plānos	355,355	375,594	380,712
Dalībnieku vai par dalībniekiem veiktās iemaksas (milj. eiro)	72.1	50.6	74.5
Ienesīgums kopš gada sākuma, % ⁷	4.6%	-14.1%	-16.1%
Administrēšanas un pārvaldīšanas izdevumi, %	0.9%	0.8%	0.8%
Ieguldījumi (milj. eiro)	688.6	648.4	645.3

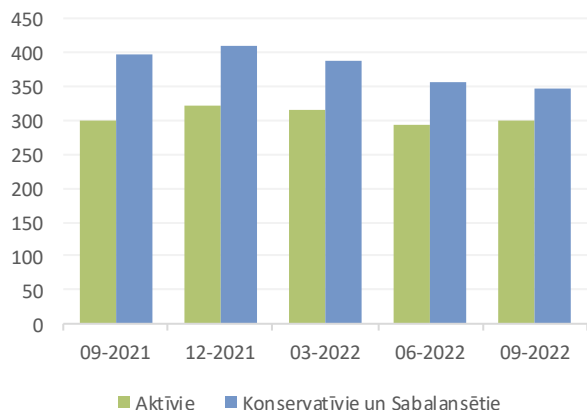
- Interese par ieguldījumiem 3. līmeņa pensiju plānos arvien pieaug.** Kopš iepriekšējā gada trešā ceturkšņa pensiju plānu dalībnieku skaits pieauga par 7.1% jeb 25.4 tūkst. Tā skaitā individuālo dalībnieku skaits pensiju plānos pieauga par 8.0% jeb 24.5 tūkst., savukārt to dalībnieku skaits, par kuriem iemaksas veic darba devējs pensiju plānos, pieauga vien par 1.7% jeb 0.9 tūkst. Pārskata perioda beigās individuālie dalībnieki veidoja 86.5% no kopējā dalībnieku skaita pensiju plānos.
- Iemaksu pieaugumu turpina virzīt ieguldījumi aktīvajos pensiju plānos,** taču salīdzinot ar 2021. gada trešo ceturksni iemaksu pieauguma temps nedaudz samazinājās. Jau trešo ceturksni pēc kārtas iemaksas aktīvajos plānos pārsniedz iemaksas sabalansētajos un konservatīvajos plānos, tam pieaugot par 17.2% līdz 39.3 milj. eiro, kas veido lielāko daļu no kopējā iemaksu apjoma (52.7%). Savukārt iemaksas sabalansētajos un konservatīvajos plānos samazinājās par 8.5%, sasniedzot 35.3 milj. eiro, kas veido 47.3% no kopējā iemaksu apjoma.
- Turpinoties svārstībām finanšu tirgos pensiju fondi strādā ar negatīvu ienesīgumu.** Vidējais svērtais ienesīgums (pēc neto aktīviem) sasniedza -16.1%, to starp aktīvajiem pensiju plāniem izkliede bija vislielākā no -8.2% līdz -23.8%, savukārt sabalansētajiem un konservatīvajiem plāniem – no -14.6% līdz -18.9%.
- Pensiju plānu pārvaldīšanas izdevumu samazinājumu,** salīdzinot ar iepriekšējā gada attiecīgo periodu, **ietekmēja ieguldījumu pārvaldīšanas izdevumu sarukums.** Administratīvo izdevumu un ieguldījumu pārvaldīšanas izdevumu attiecība pret neto aktīviem 2022. gada trešajā ceturksnī bija 0.8%, savukārt individuāliem plāniem tā bija robežās no 0.2% līdz 1.7%.
- Finanšu tirgus nestabilitāte sekmēja plānu ieguldījumu apjoma samazinājumu** par 6.3% jeb 43.4 milj. eiro salīdzinot ar iepriekšējā gada attiecīgo periodu, ko galvenokārt ietekmēja ieguldījumi EEZ valstīs⁸ tiem sarūkot par 8.3% jeb 40.8 milj. eiro. Šo samazinājumu lielā mērā ietekmēja ieguldījumu samazinājums Francijā un Spānijā attiecīgi par 66.8% jeb 11.0 milj. eiro un par 38.9% jeb 7.5 milj. eiro. Savukārt būtiskākais pieaugums bija ieguldījumiem Eiropas Komisijas emitētās obligācijās (+5.4 milj. eiro). Latvijā veikto ieguldījumu apjoms samazinājās par 3.6% jeb 3.3 milj. eiro, sasniedzot 88.5 milj. eiro jeb 13.7% no kopējiem ieguldījumiem. Plānu ieguldījumu samazinājumu instrumentu dalījumā galvenokārt noteica 5.1% jeb 22.2 milj. eiro sarukums ieguldījumiem ieguldījumu fondos. Kopējo plānu ieguldījumu apmēra samazinājumu pamatā ietekmēja sabalansēto plānu ieguldījumu sarukums par 12.6% jeb 49.6 milj. eiro.

⁷Vidējais svērtais ienesīgums pēc neto aktīviem, %

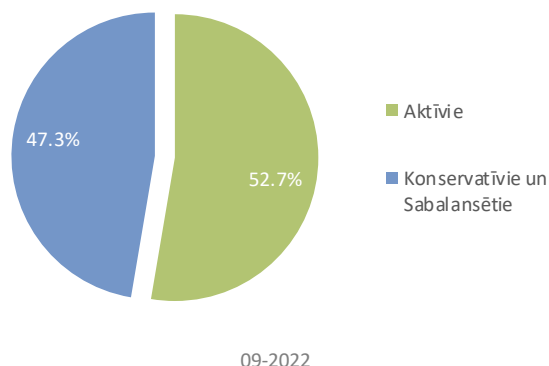
⁸Apskatā ir izmantota šāda ieguldījumu portfeli iekļauto instrumentu klasifikācija valstu grupu dalījumā: Latvija, pārējās Baltijas valstis (Lietuva un Igaunija), pārējās EEZ valstis (izņemot Latviju, Lietuvu un Igauniju) un pārējās valstis.

Privāto pensiju fondu darbība

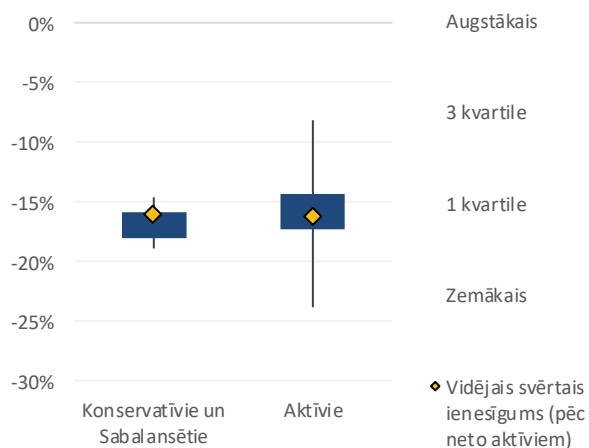
Neto aktīvi, milj. eiro

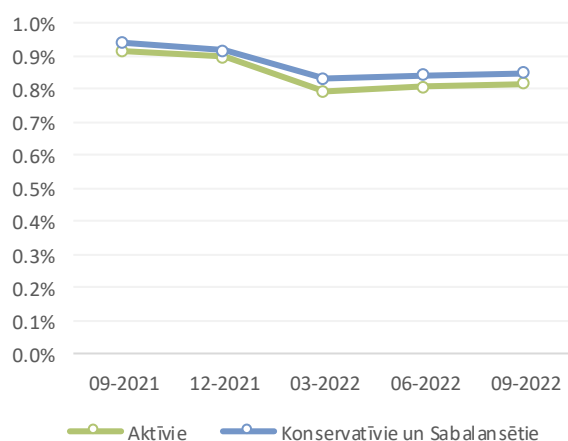
Iemaksas pensiju plānos, %

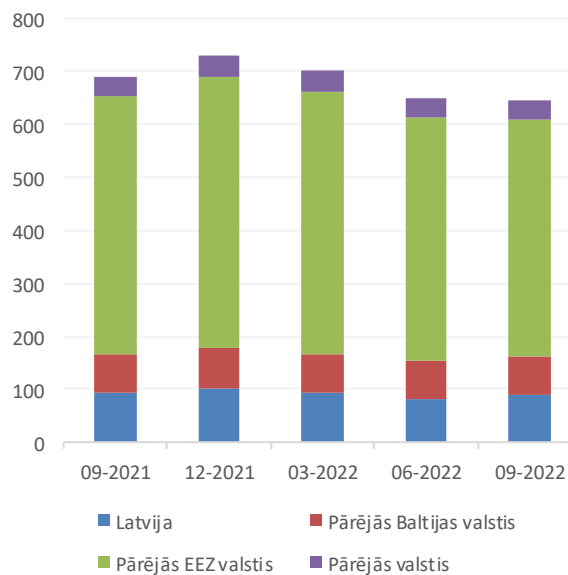
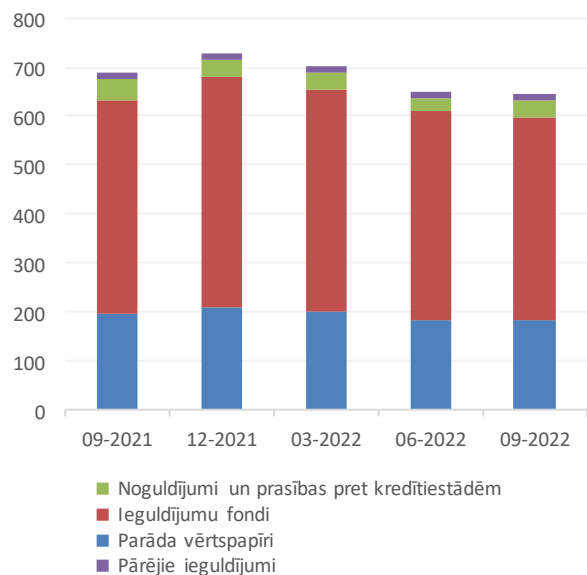
Pensiju plānu ienesīgums kopš gada sākuma (%)

Administrēšanas un pārvaldīšanas izdevumi (anulizēti, % no neto aktīviem)

Ieguldījumu portfeļa struktūra finanšu instrumentu un valstu grupu dalījumā (milj. eiro)

IEGULDĪJUMU FONDU DARBĪBA

Galvenie darbības rādītāji

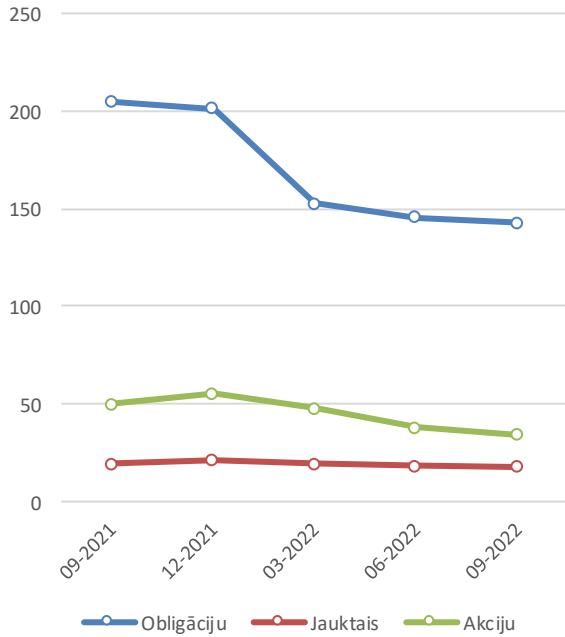
	2021.g. 3.cet.	2022.g. 2.cet.	2022. g. 3.cet.
ieguldījumu pārvaldes sabiedrību skaits	10	10	10
ieguldījumu fondu skaits ⁹	22	21	21
ieguldījumu fondu aktīvi (milj. eiro)	273.8	201.4	194.7
Ienesīgums kopš gada sākuma, %			
Obligāciju fondi	5.2	-9.0	-4.9
Jauktie fondi	8.2	-12.5	-12.1
Akciju fondi	17.3	-20.1	-19.9
Pārvaldīšanas izdevumi, %			
Obligāciju fondi	1.18	1.57	1.58
Jauktie fondi	1.39	1.49	1.52
Akciju fondi	1.72	1.72	1.78

- Gada laikā kopējais aktīvu apmērs samazinājās** par 28.9% jeb jeb 79.1 milj līdz 194.7 milj. eiro, ko būtiski ietekmēja vērtspapīru uzskaites vērtības sarukums par 37.4% jeb 87.4 milj. eiro. Savukārt, lielākais pieaugums bija prasībām pret kredītiestādēm, kas pieauga par 27.0% jeb 10.1 milj. eiro. Ņemot vērā, ka obligāciju fondiem ir lielākais īpatsvars kopējā aktīvu vērtībā (73.4%), to samazinājums par 30.2% būtiski ietekmēja kopējo rādītāju. Akciju fondu aktīvi samazinājās par 31.9% jeb 16.0 milj. eiro un to īpatsvars kopējā aktīvu vērtībā ir 17.5%. Savukārt jaukto fondu aktīvi samazinājās par 7.1% jeb 1.3 milj. eiro, to īpatsvars kopējā aktīvu vērtībā ir 9.1%.
- Ieguldījumu fondu ienesīgums joprojām ir negatīvs, taču pārskata ceturksnī nedaudz uzlabojās.** Obligāciju fondu ienesīgums svārstījās robežās no -26.8% līdz 10.1% un pieci no 12 fondiem spēja sasniegt pozitīvu ienesīgumu, savukārt jaukto fondu ienesīgums svārstījās robežās no -20.9% līdz -6.4% un akciju fondu - robežās no -39.8% līdz -8.6%.
- Gada laikā fondu ieguldījumu apjoms samazinājās**, galvenokārt pārējo EEZ valstu obligāciju dēļ. Kopējais ieguldīto līdzekļu apmērs sasniedza 147.1 milj. eiro (-37.2% jeb 87.3 milj. eiro salīdzinot ar iepriekšējā gada attiecīgo periodu). Akciju ieguldījumu fondiem ieguldījumu apmērs samazinājās par 33.5% jeb 16.1 milj. eiro (īpatsvars kopējā ieguldījumu apmērā – 21.8%), jaukto fondu ieguldījumu samazinājums bija 7.8% jeb 1.3 milj. eiro (īpatsvars – 10.6%), savukārt obligāciju fondu ieguldījumi saruka par 41.2% jeb 69.9 milj. eiro (īpatsvars – 67.7%). Joprojām lielākie ieguldījumi tika veikti pārējās valstīs (to īpatsvars kopējā ieguldījumu apmērā bija 56.0%), kopš iepriekšējā gada otrā ceturkšņa tiem samazinoties par 25.5% jeb 27.2 milj. eiro. Pārējo valstu grupā lielākais īpatsvars bija ASV emitētajiem vērtspapīriem (33.5%). Ieguldījumi pārējās EEZ valstīs (īpatsvars – 30.5%) samazinājās par 52.9% jeb 53.8 milj. eiro. Pārējo EEZ valstu grupā lielākais īpatsvars bija Luksemburgā emitētajiem vērtspapīriem (īpatsvars – 30.0%). Savukārt ieguldījumi Latvijā (īpatsvars – 4.1%) palielinājās par 17.2% jeb 778.5 tūkst. eiro. Kaut gan parāda vērtspapīru īpatsvars kopējos ieguldījumos samazinājās (par 10.0 procentu punktiem), tas joprojām veidoja lielāko daļu (69.5%), savukārt ieguldījumu fondos tika ieguldīti 17.1% (īpatsvars gada laikā pieauga par 3.1 procentu punktiem) un akcijās – 13.5% (īpatsvars pieauga visstraujāk – par 6.9 procentu punktiem).

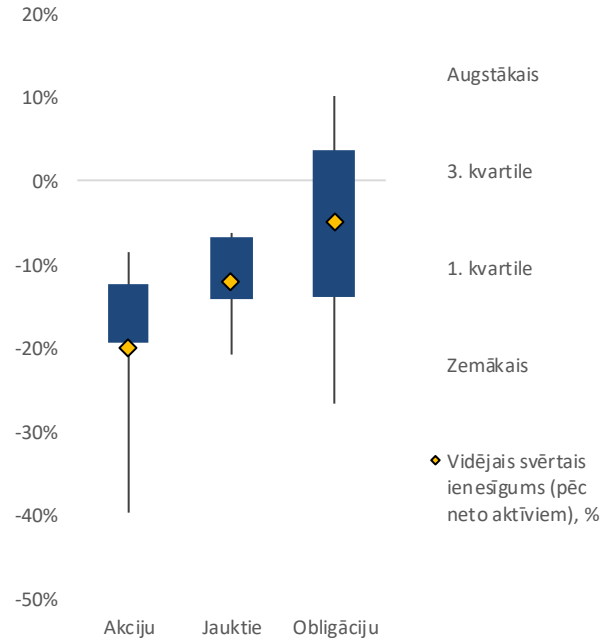
⁹ Fondi un apakšfondi

leguldījumu fondu darbība

Aktīvu dinamika, milj. eiro

Ienesīgums fondu veidu dalījumā kopš gada sākuma (%)

leguldījumu portfeļa struktūra finanšu instrumentu un valstu grupu dalījumā (milj. eiro)

